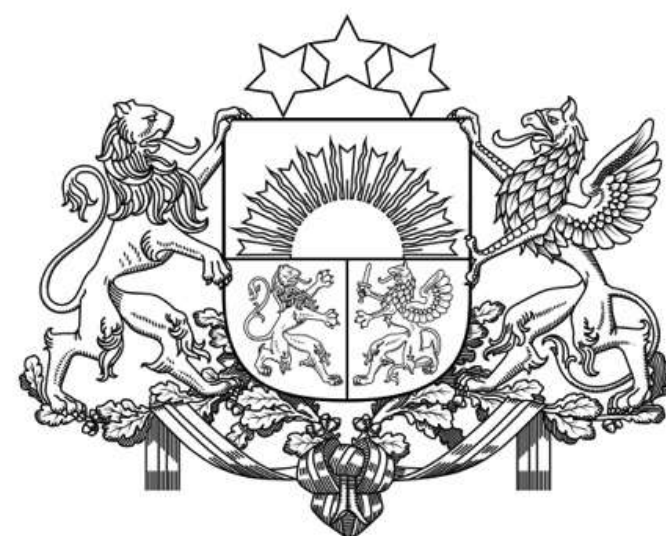

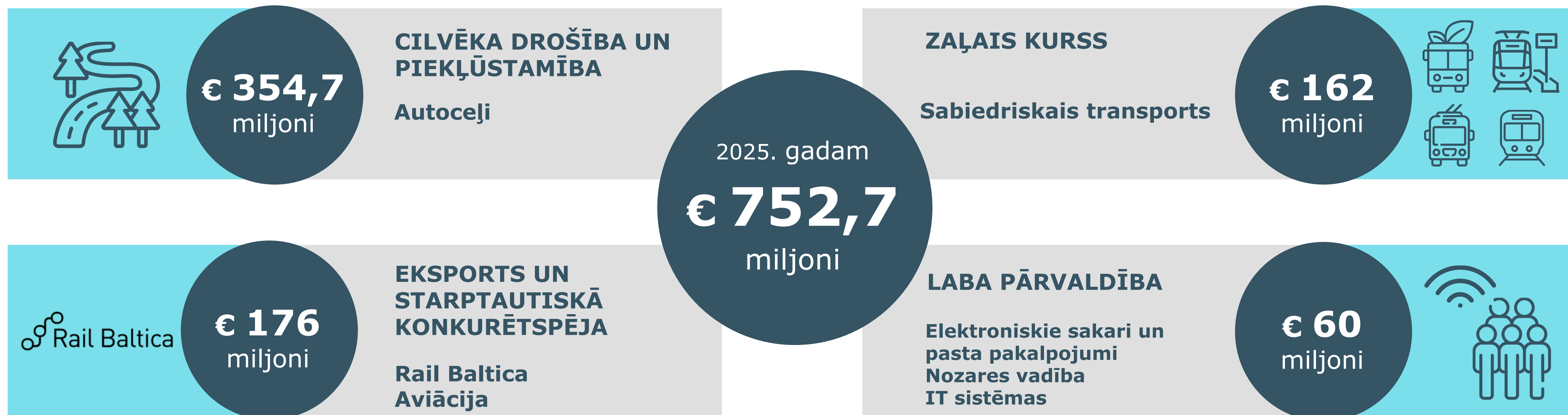
Satiksmes ministrija

Sabiedriskais transports – budžets, aktualitātes, grozījumi normatīvajos aktos

**Latvijas pašvaldību izpilddirektoru asociācijas sanāksme
2024.gada 1.novembrī, Salaspilī**

**Jānis Kalniņš, Satiksmes ministrijas Sabiedriskā
transporta pakalpojumu departamenta direktora
vietnieks**

SATIĶSMES MINISTRIJA #BUDŽETS2025

Satiksmes ministrija

Satiksmes ministrijas prioritātes, 2025.-2028.gads

ZAĻAIS KURSS

Integrēta pasažieru pārvadājumu sistēma ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu, moderniem transportlīdzekļiem, saskaņotiem kustības grafikiem un vienotiem biļešu risinājumiem

CILVĒKA DROŠĪBA UN PIEKĻŪSTAMĪBA

Katram cilvēkam piekļūstama un droša satiksmes infrastruktūra un mobilitātes pakalpojumi

EKSPORTS UN STARPTAUTISKĀ KONKURĒTSPĒJA

Nozares eksporta apjomu kāpināšana, jaunu tirgu apgūšana un inovācijas ekosistēmas attīstība

LABA PĀRVALDĪBA

Ilgtermiņš satiksmes infrastruktūras un pakalpojumu finansēšanas un institucionālās pārvaldības modelis bez slēptām ietekmēm un negodīgas konkurences

Prioritātes

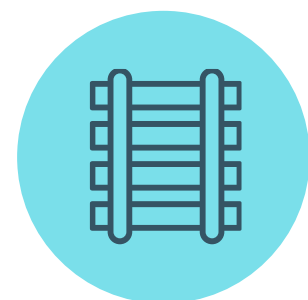
Nodrošināt **iedzīvotāju mobilitāti** visā valsts teritorijā par samērīgu maksu

Uzlabot piekļūstamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem, vecākiem ar bērnu ratiņiem u.c. iedzīvotāju grupām

Nodrošināt **braukšanas maksas atvieglojumus** bērniem bāreņiem un citām iedzīvotāju grupām

Veicināt zaļo pāreju - stiprināt dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu

Sabiedriskais transports

2025. gadam

€ **162**
miljoni

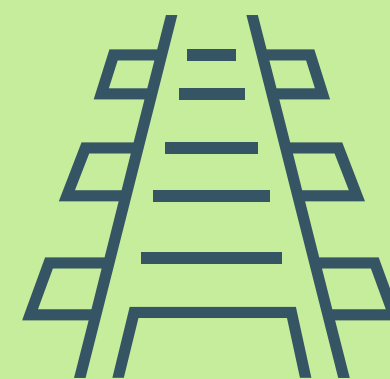
€ **2,7**
miljoni

Ritošā sastāva tehniskās apkopes un remonta centra tehniskā projekta izstrāde. Būvniecību uzsāks 2026.gadā

€ **93,8**
miljoni

Dotācija reģionālajam sabiedriskajam transportam (vilciens un autobusi)

€ **64,2**
miljoni

Finansējums dzelzceļa publiskai infrastruktūrai

1,3 milj.eiro

Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana

Satiksmes ministrija

Sabiedriskais transports - sagaidāmie rezultāti

Politikas rezultatīvie rādītāji	Attīstības plānošanas dokumenti	Faktiskā vērtība (2023)	Plānotā vērtība (2027)
Pasažieru apgrozība sabiedriskajā transportā reģionālās nozīmes autobusu maršrutos (milj. pasažierkilometri)	<i>Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam</i>	825,1	949,4
Pasažieru apgrozība dzelzceļa transportā reģionālās nozīmes vilcienu maršrutos (milj. pasažierkilometri)	<i>Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam</i>	607,6	887,9
Dzelzceļa pasažieru īpatsvars pasažieru pārvadājumos (%)	<i>Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.– 2027. gadam</i>	9,1	12

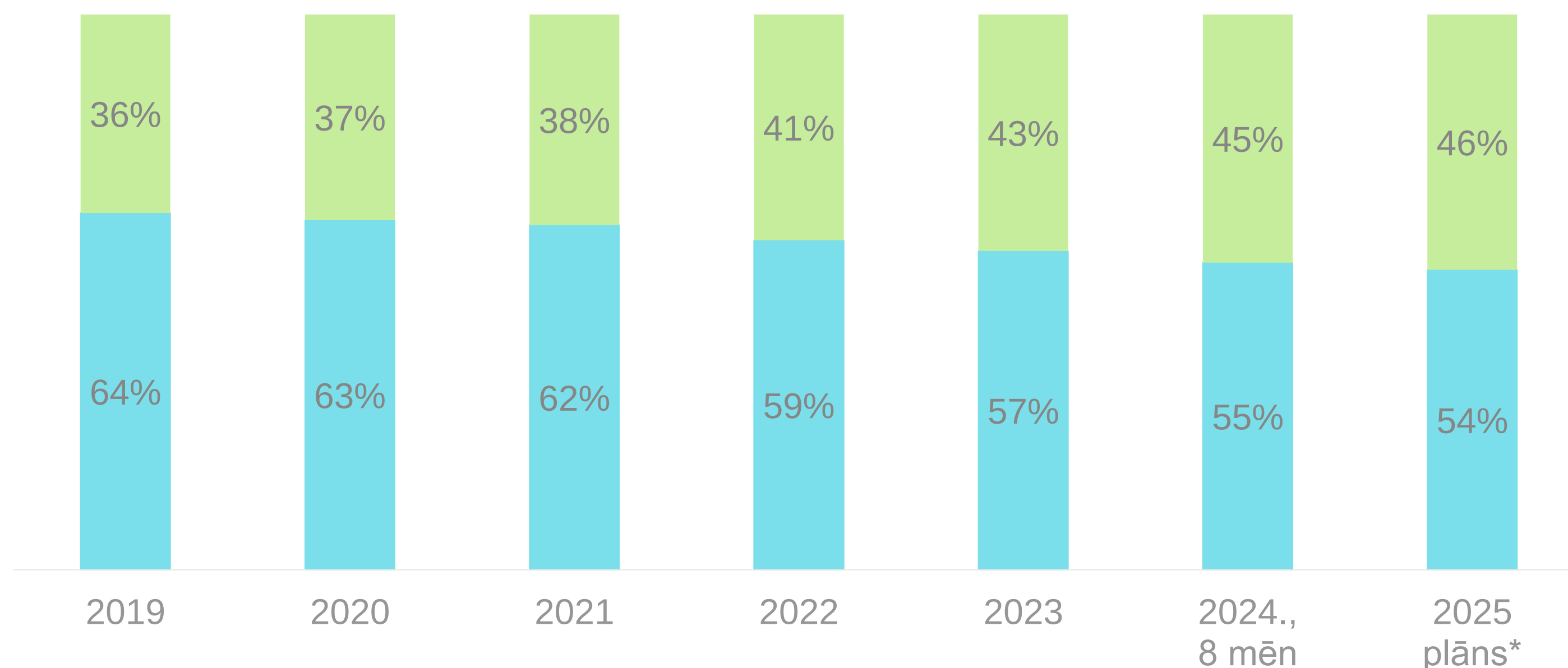

Satiksmes ministrija

Pārvadāto pasažieru pašizmaksa

Reģionālā satiksme – autobusi un vilciens

Viena pasažierkilometra pašizmaksa norāda uz to, cik faktiski izmaksā viena pasažiera pārvadāšana uz kilometru

- Veiktie pasažierkilometri reģionālās nozīmes pārvadājumos ar vilcieniem
- Veiktie pasažierkilometri reģionālās nozīmes pārvadājumos ar autobusiem

Viena pasažierkilometra pašizmaksa:
autobusu pārvadājumos –
0,108 EUR/paskm;

vilcienu pārvadājumos –
0,074 EUR/paskm

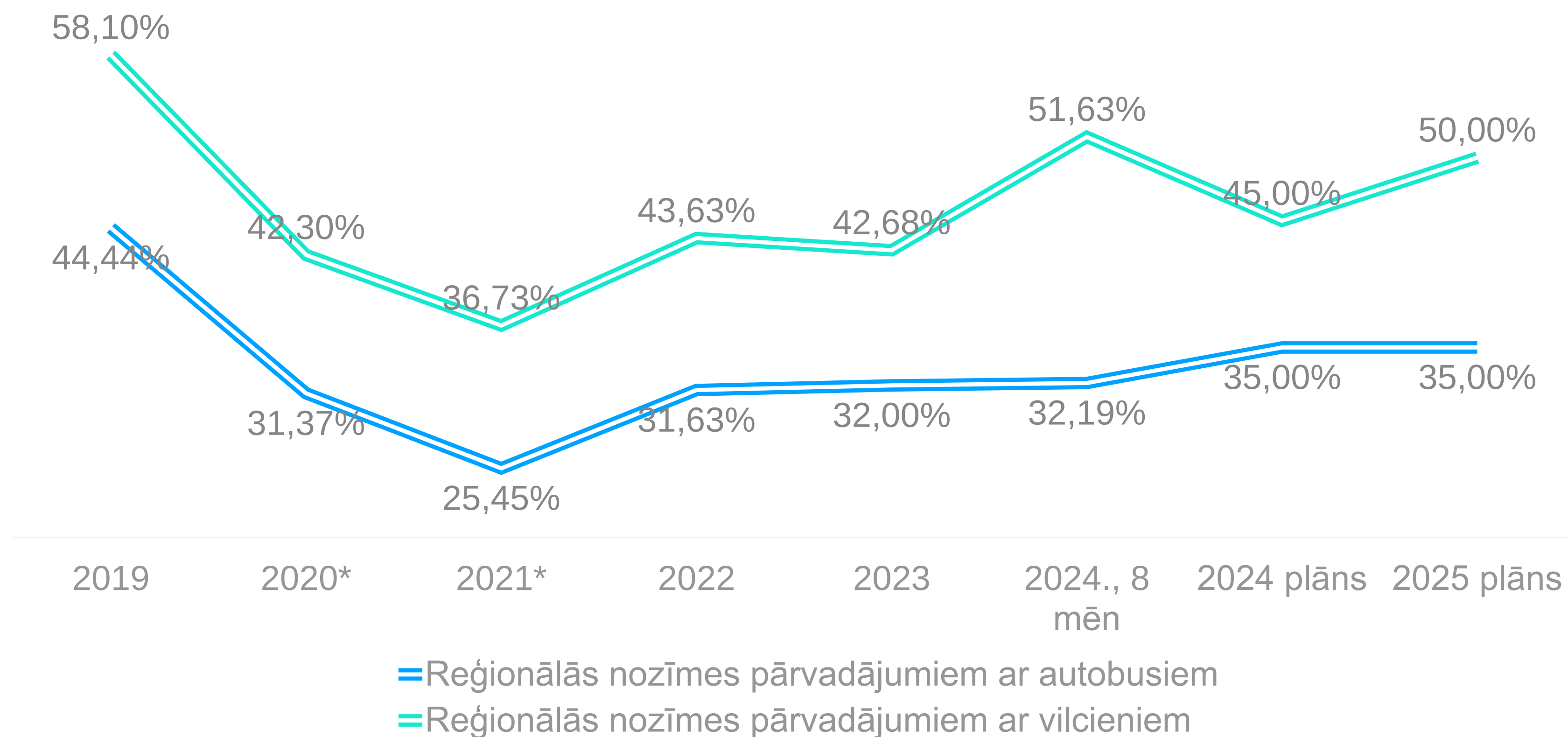
* Atliekot intervāla grafika pilnu ieviešanu

Satiksmes ministrija

Biļešu ieņēmumi un reālo izmaksu segums

Reģionālā satiksme – autobusi un vilciens - biļešu ieņēmumu segums pār izmaksām, proti, cik % tiek segti no kopējiem izdevumiem

*Covid-19 ietekme

Satiksmes ministrija

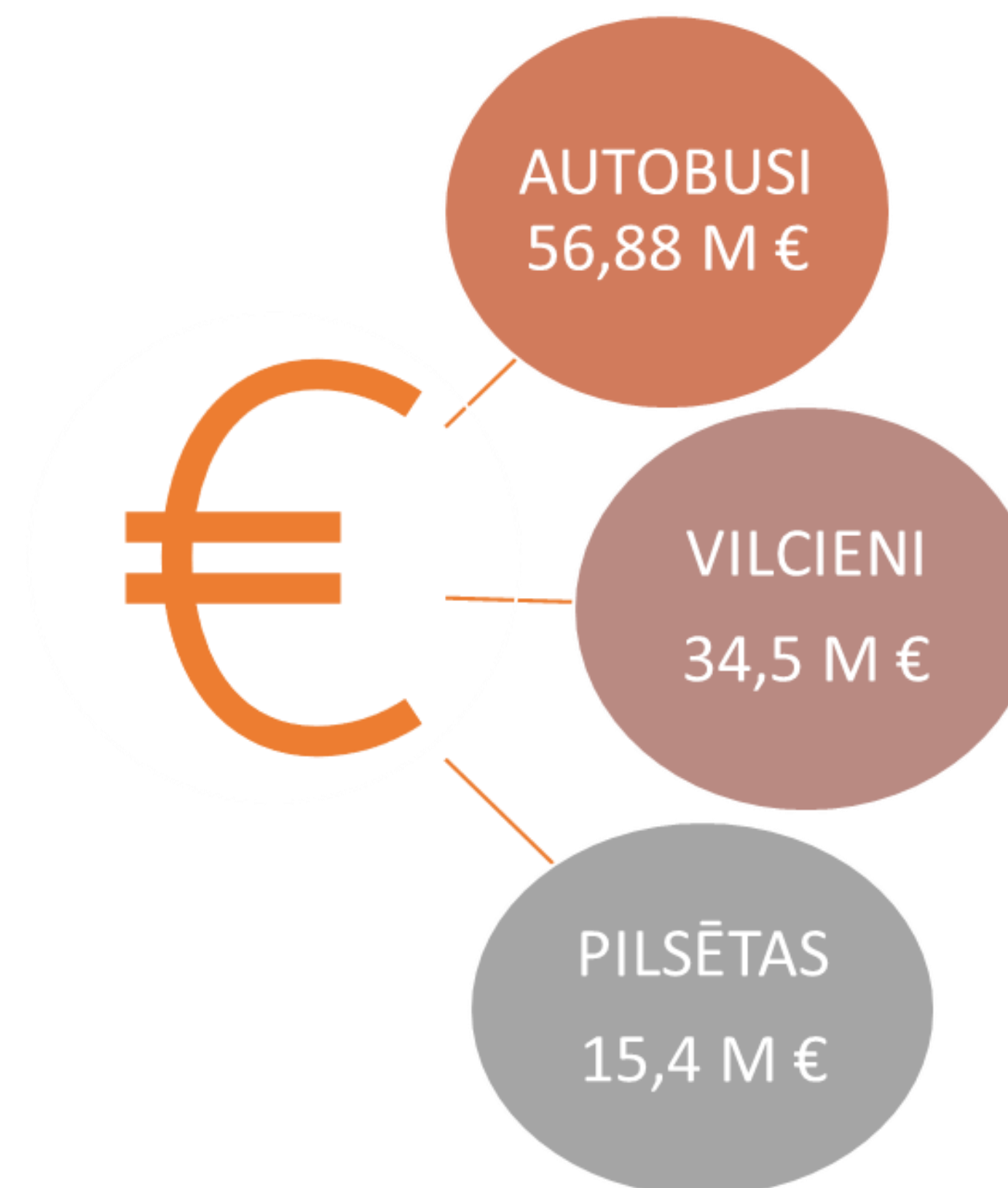
2025.gada prognozes kompensējamām zaudējumiem

Prognozes sagatavotas, ņemot vērā plānoto pasūtījuma apjomu:

- AUTOBUSI 67,21 Milj. km. ↓ -1%
- VILCIENI 8,68 Milj. km. ↑ +14%
- PILSĒTAS – saglabāti apjomi 2024.gada apjomā

Papildus nepieciešamais finansējums ~ 13 milj. EUR:

Autobusi ~ 3,13 milj. EUR;
Vilcieni ~ 9,2 milj. EUR;
Pilsētas ~ 0,7 milj. EUR

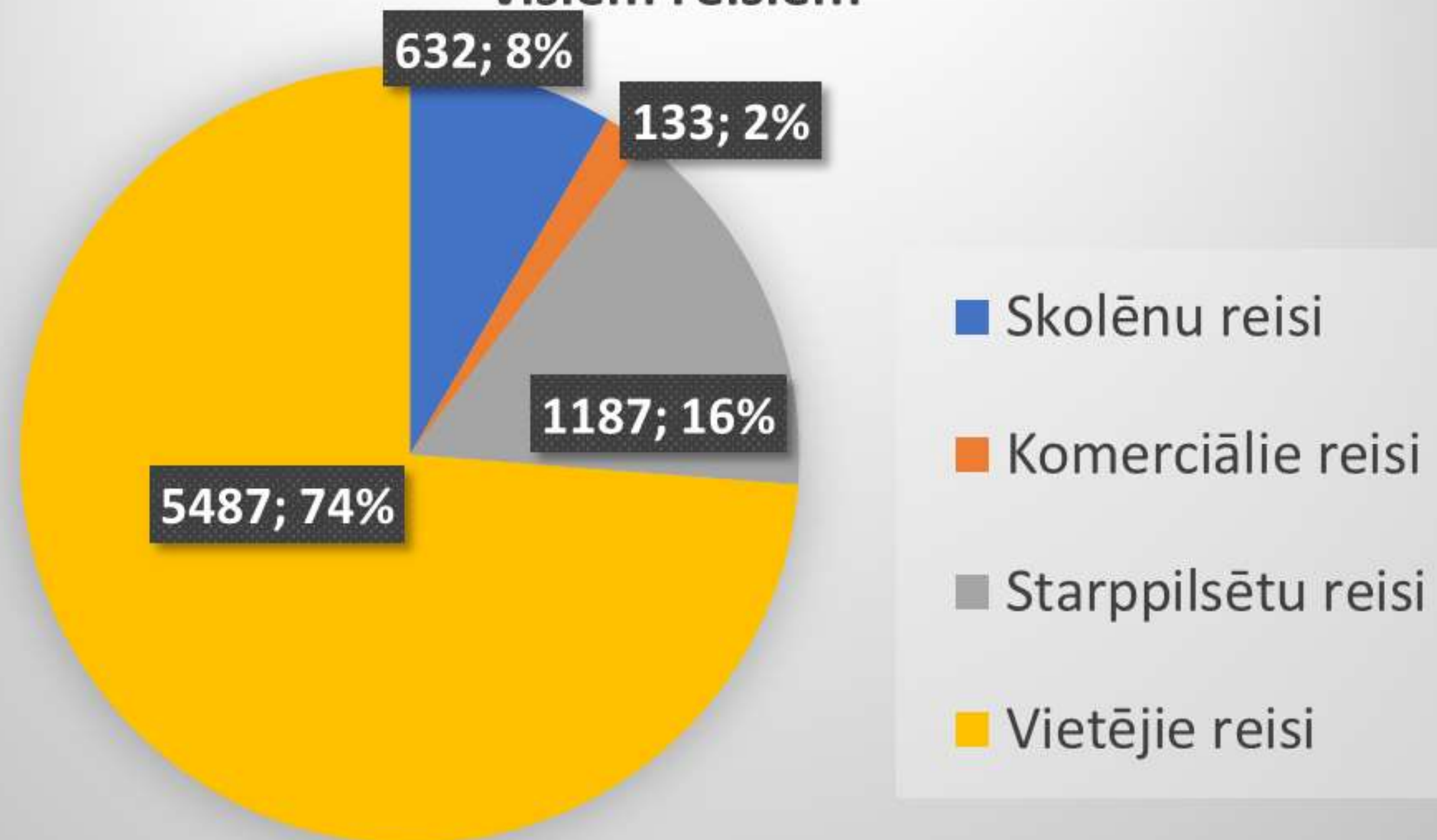
**2025. gada UZDEVUMS –
tuvināties valsts budžeta bāzes
finansējumam**

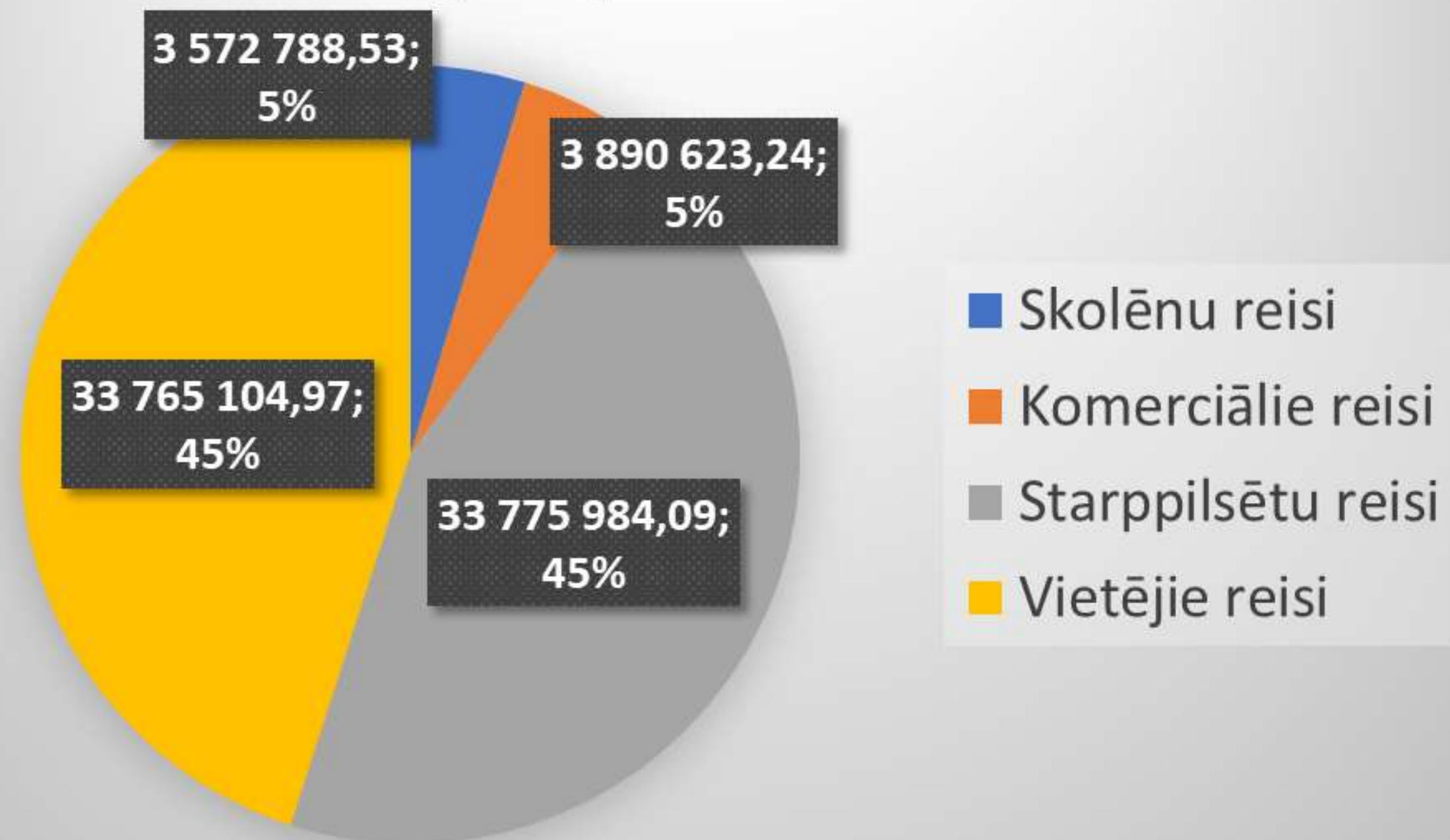
Satiksmes ministrija

Reģionālās nozīmes maršrutu tīkls 2024. gadam uz šī gada septembri

Reisu skaits un procentuālais sadalījums pret visiem reisiem

Nobraukums gadā (km) un procentuālais sadalījums pret visu maršrutu tīklu

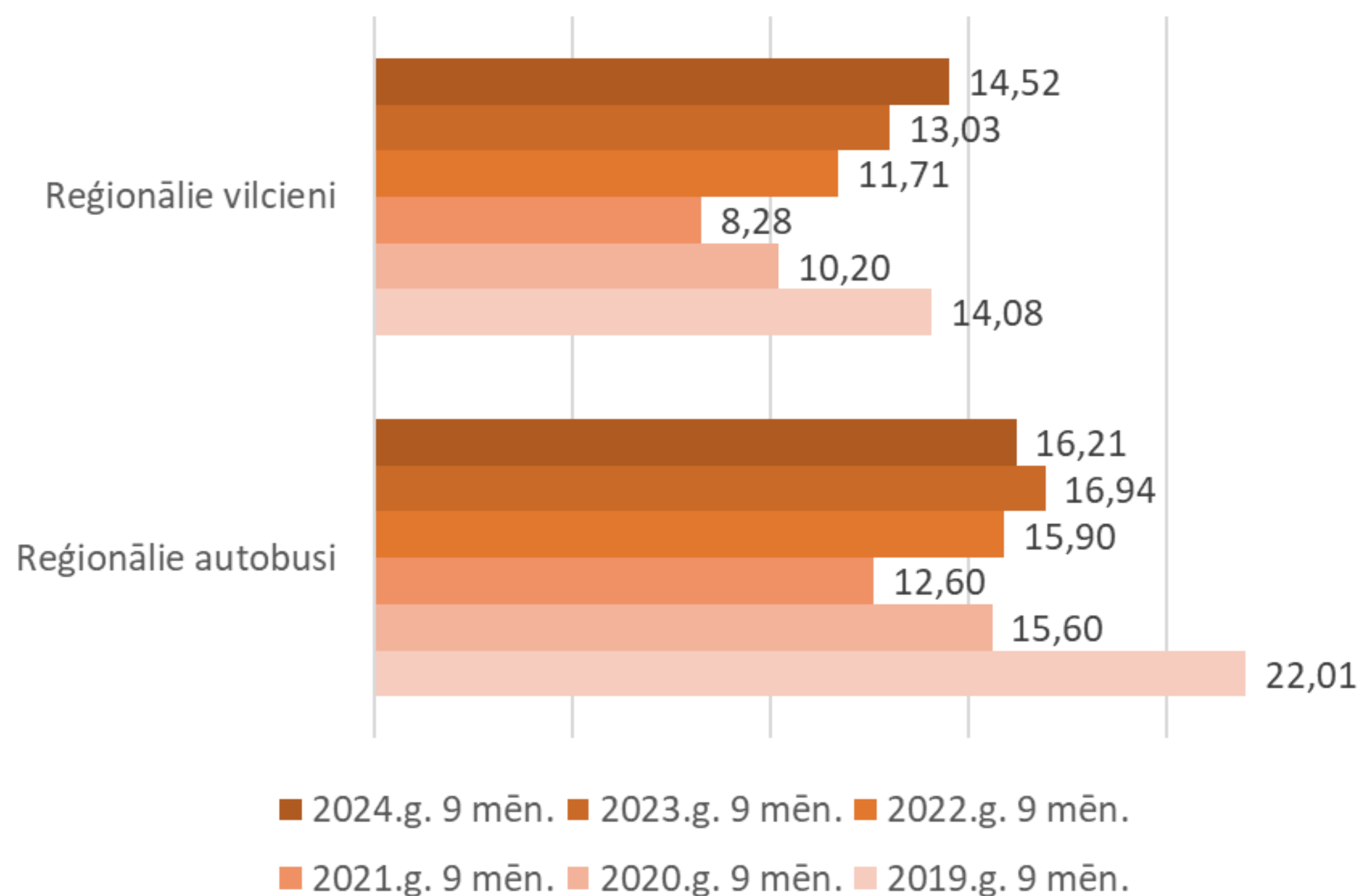

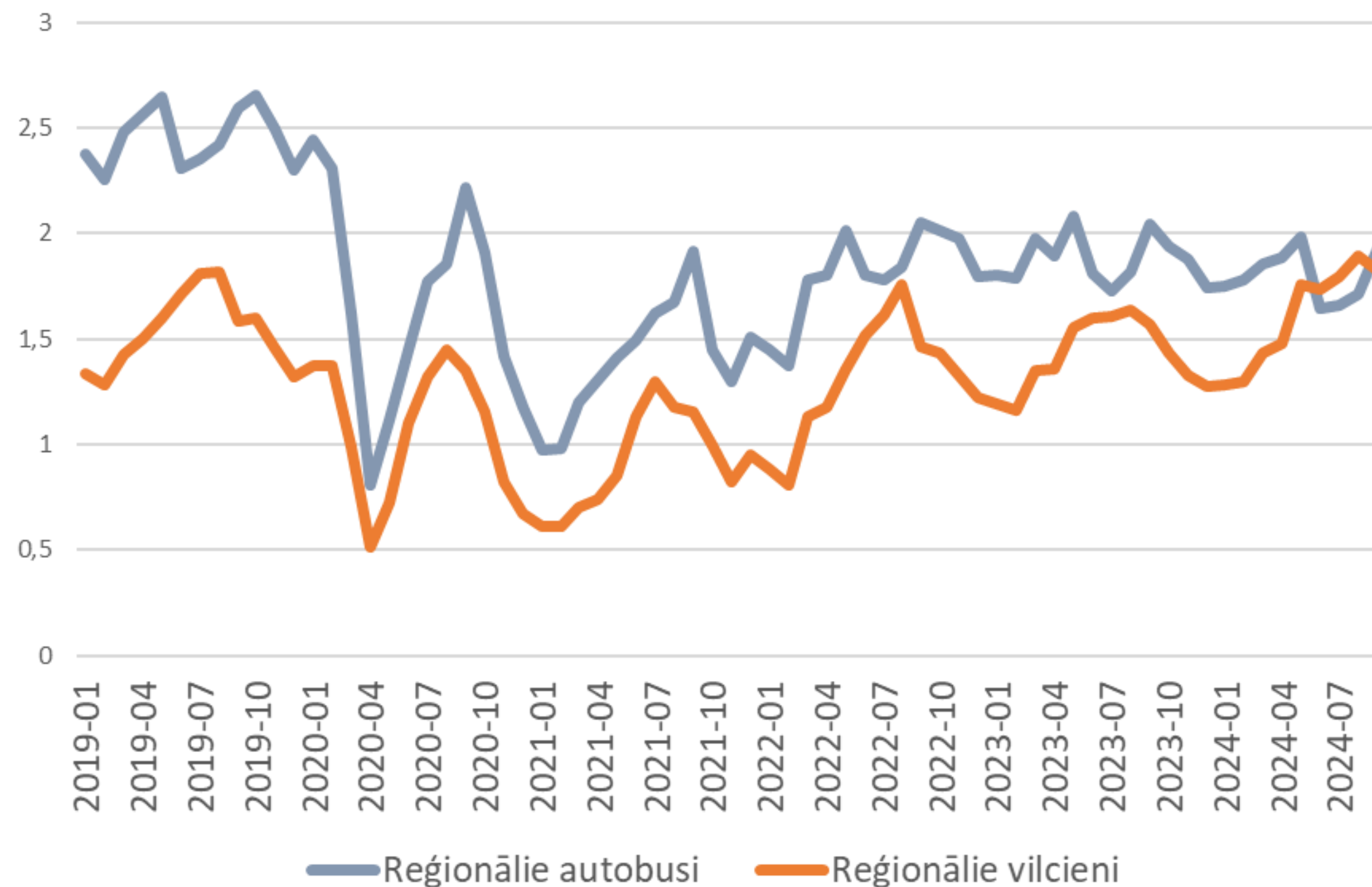
Satiksmes ministrija

Pārvadāto pasažieru skaits reģionālajā satiksmē 2019.-2024.gada 9 mēnešos, milj.

Pārvadāto pasažieru skaits gados

Pārvadāto pasažieru dinamika mēnešos

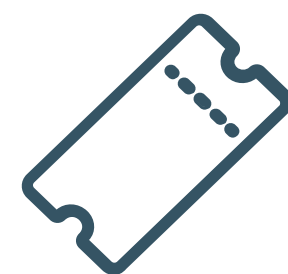

Satiksmes ministrija

Vienotā biļete

Viens tarifs – Viena biļete – Viens kustības grafiks

- Jauns biļetes veids -**vienotā biļete** (pilotprojekts) braucieniem Rīgas valstspilsētas pilsētas nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa maršrutos A zonas ietvaros ar pārsēšanos citā autobusā vai vilcienā AS "Pasažieru vilciens" un RP SIA "Rīgas satiksme" sabiedriskajā transportā
- Radīta iespēja iedzīvotājiem pārsēsties no privātā autotransporta uz integrētu sabiedrisko transportu ar uzsvaru uz iekšzemes dzelzceļa pasažieru pārvadājumu popularizēšanu
- Sagaidāmais rezultāts –apmierināti iedzīvotāji un sabiedriskā transporta lietotāju skaita pieaugums, ieguldījums nākotnē ceļā uz zaļu domāšanu

Satiksmes ministrija

Vienotā sabiedriskā transporta biļešu sistēma

- Pirmā kārtā ir izstrādāta 2022. gada maijā
- 2024.gadā tiek veikti sistēmas papildinājumi
- 2024.gada oktobrī un novembrī plānots uzsākt biļešu emitēšanu citās vilcienu līnijās (izņemot reisos ar numurētām sēdvietām)
- 2024.gadā regulāra sadarbība ar pārvadātājiem/kases sistēmu uzturētājiem, lai īstenotu integrēšanos ar sistēmu
- Biļešu tirdzniecību nodrošina – Mobilly un BezRindas, Tapbox

Vienota platforma ar iespēju iegādāties vienotu biļeti dažādiem braucieniem, veicinot pasažieru mobilitāti

ATD nodrošina vienotu vidi braucienu pārraudzībai, kontrolei un analīzei

Pārvadātājam nodrošināta vienota biļešu sistēma

Samazināta skaidras naudas aprīte transportā

Samazināta transporta līdzekļa vadītāja iesaiste biļešu pārdošanā

Izaicinājumi nākotnē

2025.gads – pārvadātāju un autoostu kases sistēmu gatavība integrācijai ar sistēmu, tajā skaitā eID karšu identifikācijai (BMA IS)

2025.gads – finansējuma pieejamība sistēmas attīstībai

Satiksmes ministrija

Grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā

Saskaņošana TAP : 23-TA-1533

- -Precizētas normas attiecībā uz braukšanas maksas atvieglojumiem
- Precizējumi attiecībā uz vienoto sabiedriskā transporta biļešu sistēmu
- Grozījumi attiecībā uz pārvadājumu līgumiem – pārskatītas prasības (tostarp par līgumsodiem)
- Prasības attiecībā uz autobusu kategorijām (ietverti šobrīd M3, M2, M1)
- Prasības attiecībā uz maršrutu tīkliem – VK revīzija
- Transports pēc pieprasījuma (regulārie reisi)
- U.c. jautājumi, tostarp ES regulējuma salāgošana.

Autobusu
kategorijas
(M3,M2, M1)

VSTBS

BMA

Pārvadājumu
līgumi, sodi

VK revīzijas ziņojuma
rekomendācijas

Satiksmes ministrija

Transports pēc pieprasījuma - grozījumi STPL

VK revīzijas secinājumi – ņemti vērā

→ Maršrutu tīkla plānošana atbilstoši iedzīvotāju pieprasījumam un vajadzībām (grozījumi STPL) un nepieciešams veicināt komercmaršrutu attīstību

STPL 6.panta 4.punkts paredzēs:

“k) reisos, kur vidējais gadā pārvadāto pasažieru skaits ir vienāds vai mazāks par četriem, vai to pārvadāšana ir neregulāra, izpilde var tikt noteikta pēc pieprasījuma, izmantojot M3, M2 vai M1 kategorijas transportlīdzekļus;”.

Secinājumi no diskusijām:

→ attīstāms transports pēc pieprasījuma gan kā reģionālā sabiedriskā transporta tīklā ietilpstošs pakalpojums, gan attīstāms katrā pašvaldībā.

Satiksmes ministrija

Maršrutu tīkla pārstrukturizācija

Paradumu maiņa. Jāveido konkurētspējīgu piedāvājumu attiecībā pret privāto transportu, veicot satiksmes plūsmu pārstrukturizāciju alternatīvu maršrutu izveidē, pasažieru autotransporta lietotāju pārsēdināšanu uz sabiedrisko un sliežu transportu.

Vienots un integrēts maršrutu tīkls. Nodrošināt pārsēšanos no autobusa uz dzelzceļa pārvadājumiem. Regulārā intervāla grafika ieviešana arī autobusu satiksmē. Labāka savienojamība, pievilcīgāks pakalpojums.

Satiksmes ministrija

Konceptuāls redzējums izmaiņām autobusu maršrutos

Kombinētie pārvadājumi. Maršrutu tīkla pārstrukturizācijas pamatā ir kombinēto pārvadājumu (lielākoties autobuss + vilciens) veicināšana, veidojot autobusu reisu sasaisti ar vilcienu reisiem, kopējam braukšanas laikam samazinoties vai nepieaugot būtiski.

Ģeogrāfiskais tvērums. Principa ieviešana pakāpeniski plānota maršrutu tīklā, kas sasaistīts ar elektrificētajām vilcienu līnijām, kurās šobrīd pakāpeniski norisinās uzlabojumi pakalpojuma servisā – ieviešot regulāra intervāla grafiku un jaunus elektrovilcienus, bet pilotprojekta režīmā un nākotnē arī neelektrificētajās līnijās.

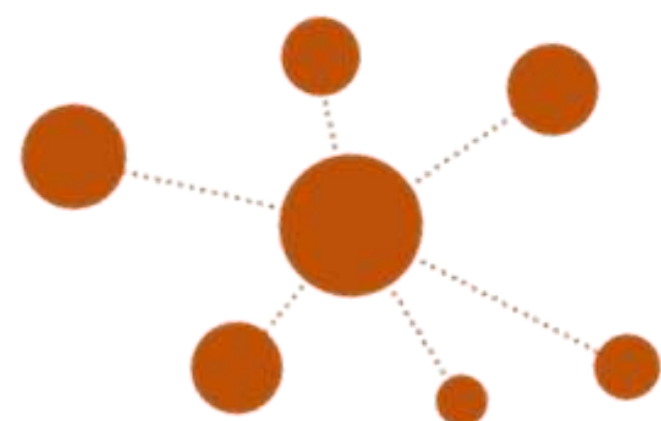

Principi. Starppilsētu autobusu reisi maksimumstundās tiktu saglabāti izpildei līdz Rīgas centram, bet pārējā laikā tiktu saīsināti līdz tuvākajam dzelzceļa simetrijas mezglam vai pārsēšanās punktam.

Satiksmes ministrija

Maršrutu tīkla pārstrukturizācijas ieguvumi

Intensificēta
autobusu
satiksme
reģionālajos
savienojumos

Autobusu
nobraukuma
samazinājums

Uzlabota
vilcienu
rentabilitāte un
pakalpojuma
pieejamība

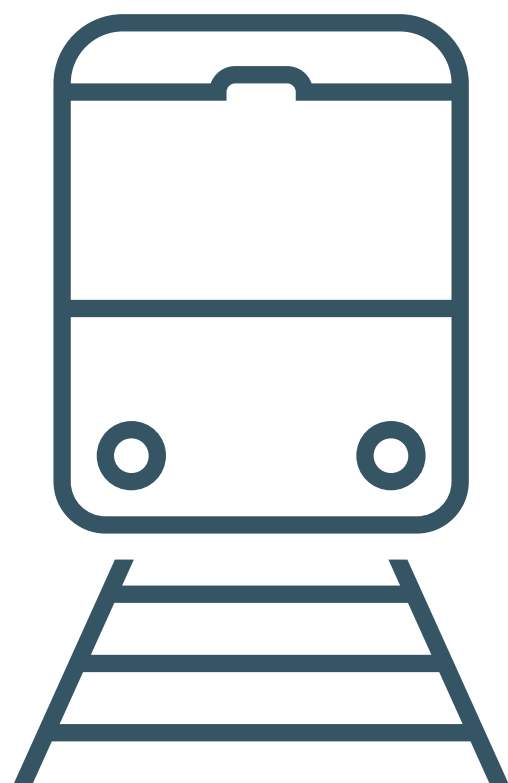
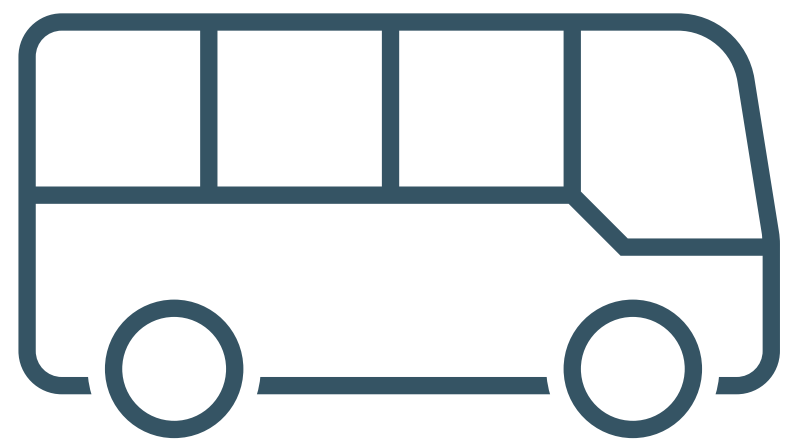

Palielināta
pasažieru
plūsma ar
sabiedrisko
transportu

Satiksmes ministrija

Turpmākās plānotās darbības valsts budžeta ietekmes mazināšanai

- Izvērtējums par kvalitātes prasību samazināšanu / atlikšanu;
- Izvērtēt braukšanas maksas (tarifa) pārskatīšanu 2025. gadā;
- Pagaidām daļēji atlikt vilciena intervāla grafika ieviešanu pilnā apjomā un papildus vilcienu uz Liepāju;
- Pārskatīt mazāk pieprasītos posmus maršrutos, kuru izpildi varētu ar cita veida transportlīdzekli (M1 kategorija);
- KomerCPārvadājumu attīstīšana;
- Transporta pēc pieprasījuma koncepta pilnveide iesaistot plānošanas reģionus;
- Kopējā reģionālās nozīmes maršrutu tīkla pārskatīšana kopā ar plānošanas reģioniem un pašvaldībām, lai apzinātu vai iedzīvotāju vajadzības ir mainījušās;

Satiksmes ministrija

Paldies!

